

AKTUALITĀTES TIESĪBU AKTOS

(01.04.2021. - 30.04.2021.)

SATURS

- ▶ Arī laikā pēc ārkārtējās situācijas beigām darba devēja pienākums ir nodrošināt attālinātā darba iespējas nodarbinātajiem;
- ▶ Noteikts aizliegums uzturlīdzekļu parādniekiem spēlēt azartspēles;
- ▶ Uzsākts darbs pie epidemioloģiski drošu kultūras norišu pilotprojektu īstenošanas;
- ▶ Uzņēmumu vadītāji drīkstēs veidot sarakstus darbinieku kolektīvai vakcinācijai;
- ▶ Pieņemts jauns Negodīgas tirdzniecības prakses aizlieguma likums;
- ▶ 1. maijā spēkā stāsies Dzīvojamo telpu īres likums, paredzot jaunu kārtību īres līgumu slēgšanai;
- ▶ Noteikts aizliegums līdz 14 gadu vecuma sasniegšanai braukt ar elektroskūteri;
- ▶ Eiropā drīz būs pieejams Digitālais zaļais sertifikāts drošākai robežu šķērsošanai;
- ▶ Ieskats būtiskās tiesu prakses atziņās par dzīvokļu īpašnieku kopības tiesībām un domēna vārda lietotāja atbildību.

GROZĪJUMI UZTURLĪDZEKĻU GARANTIJU FONDA LIKUMĀ

Stājas spēkā: 04.05.2021.

[PIEEJAMS ŠEIT](#)

- ▶ Uzturlīdzekļu parādniekiem noteikts aizliegums spēlēt azartspēles, interaktīvās azartspēles, kā arī piedalīties interaktīvajās izlozēs.
- ▶ Ierobežojums noteikts, lai parādnieki, kuri nenodrošina bērnu ar uzturlīdzekļiem, nepamatoti neizlietotu finansiālos līdzekļus izklaidēm un hobijiem.
- ▶ Azartspēļu organizēšanas vietā to organizatoram būs pienākums identificēt personas un pārliecināties, vai tā nav uzturlīdzekļu parādnieks.
- ▶ Paredzams, ka uzturlīdzekļu parāda piedziņai uz izmēģinājuma periodu (no 2021. gada 1. septembra līdz 2022. gada 31. augustam) tiks piesaistīti parādu piedzinēji.

NEGODĪGAS TIRDZNICĪBAS PRAKSES AIZLIEGUMA LIKUMS

Pieņemts: 07.04.2021.

Stājas spēkā: 01.11.2021.

[PIEEJAMS ŠEIT](#)

- ▶ Pārņemot Direktīvu 2019/633/ES, pieņemts jauns likums, kas regulē negodīgas tirdzniecības praksi lauksaimniecības un pārtikas piegādes ķēdē, tostarp vienā piegādes ķēdes posmā.
- ▶ Tas nosaka pārtikas un nepārtikas preču mazumtirgotājiem negodīgu darbību aizliegumu, izvirzot piegādātājam dažādas prasības, kā arī pārtikas preču mazumtirgotājam aizliedzot netaisnīgus un nepamatoti garus norēķinu termiņus par piegādātajām precēm.
- ▶ Noteikts, ka likuma pārkāpumus varēs konstatēt ne vien Konkurences padome, bet arī tiesa Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā.
- ▶ Noteikti tādi aizliegumi kā samaksas pieprasīšana par līguma noslēgšanu, pasūtījumu un piegādes laiku atcelšana, veikalu plauktu maksas noteikšana, preču atgriešana, nepamatotu sankciju noteikšana, pasūtījumu atcelšana nesamērīgi īsā termiņā u.tml. darbības.

GROZĪJUMI SAISTĪBĀ AR COVID-19 IEROBEŽOJUMIEM

[PIEEJAMS ŠEIT UN ŠEIT](#)

- ▶ Arī pēc ārkārtējās situācijas beigām darbavietās darba devēja pienākums ir nodrošināt attālinātā darba iespējas nodarbinātajiem, ja darba specifika to pieļauj. Ja darbavietā klātienē tiek veikti darbi, darba devējam ir pienākums noteikt pasākumus Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai darbavietās, noteikt atbildīgo par šo pasākumu ieviešanu, kā arī nodrošināt nodarbinātajiem nepieciešamos aizsardzības līdzekļus.
- ▶ Noteikts, ka, ja tirdzniecības vietā nav izstrādāta vai ieviesta saimniecisko pakalpojumu sniegšanas iekšējās kontroles sistēma epidemioloģiskās drošības pasākumu īstenošanai, uzraugošās iestādes var slēgt to uz laiku līdz septiņām dienām.
- ▶ Ar grozījumiem Covid-19 infekcijas izplatības seku pārvarēšanas likumā noteikts, ka par 2021. taksācijas gadam aprēķināto nekustamā īpašuma nodokļa maksājuma kavējumu likuma "Par nodokļiem un nodevām" 29. panta otrajā daļā noteiktā nokavējuma nauda netiek aprēķināta, ja maksājums ir veikts līdz 2021. gada 31. decembrim.
- ▶ Uzsākts darbs pie epidemioloģiski drošu kultūras norišu pilotprojektu īstenošanas - to organizēšana ir saskaņota ar Kultūras ministriju un Veselības ministriju un kuru norises epidemioloģiskās drošības prasības ir saskaņojis Slimību profilakses un kontroles centrs.
- ▶ Uzņēmumu vadītāji drīkstēs veidot sarakstus darbinieku kolektīvai vakcinācijai (norādot personas vārdu, uzvārdu, personas kodu, elektroniskā pasta adresi (ja tāda ir) un tālruņa numuru, darbavietu, profesiju vai amatu), un iesniegt to ārstniecības iestādē, kura veic vakcināciju.
- ▶ Ar 15. aprīļa grozījumiem izveidota Vakcinācijas informācijas sistēma, kas ļaus centralizēti uzraudzīt vakcinācijas procesu.

DZĪVOJAMO TELPU ĪRES LIKUMS

Stājas spēkā: 01.05.2021.

[PIEEJAMS ŠEIT](#)

- ▶ Pēc vairāku gadu diskusijām spēkā stāsies jauns Dzīvojamo telpu īres likums, ieviešot virkni jaunu prasību, kas ļaus izvairīties no īres strīdiem un atvieglos vairāku jautājumu kārtošanu.
- ▶ Noteikts, ka īres līgumu varēs slēgt tikai uz noteiktu termiņu, taču nāves gadījumā īres tiesības nav mantojamas - ir vien tiesības prasīt dzīvojamās telpas īres līguma noslēgšanu ar viņu iepriekšējā īrnieka vietā.
- ▶ Būtiski, ka īres līguma darbības laikā īres maksu varēs grozīt vien tad, ja līgumā būs paredzēti īres maksas grozīšanas nosacījumi un kārtība.
- ▶ Viena no normām nosaka aizliegumu izīrētājam liegt īrniekam viņa īrēto dzīvojamo telpu deklarēt kā savu dzīvesvietu.
- ▶ Gaidāms, ka drīzumā tiks grozīts arī Civilprocesa likums, kas paātrinās strīdu izšķiršanu starp izīrētāju un īrnieku, proti, piedāvājot saistību bezstrīdus izpildīšanu, ja beidzies īres līguma termiņš un nav panākta vienošanās par jaunu līgumu, kā arī ja ir izveidojies parāds.

GROZĪJUMI MUZEJU LIKUMĀ

Spēkā: 14.04.2021.

[PIEEJAMS ŠEIT](#)

- ▶ Muzejus atkarībā no to dibinātāja un finansējuma avota turpmāk iedalīs publiskajos, autonomajos un privātajos muzejos. Publiskie muzeji ir valsts, pašvaldības vai vairāku pašvaldību un autonomie muzeji. Autonomie muzeji ir publisko tiesību juridisko personu izveidotas iestādes, savukārt privātie muzeji ir privāto tiesību juridisko personu vai fizisko personu dibinātas institūcijas.
- ▶ Muzeji nedrīkst no muzeja krājuma atsavināt vai izņemt Nacionālā krājuma priekšmetus bez Kultūras ministrijas atļaujas.
- ▶ Uz valsts muzeja (izņemot muzeju - valsts iestādes struktūrvienību) direktora amatu izsludinās atklāts konkurss, turklāt ar ierobežojumu ieņemt amatu vien piecus gadus.

GROZĪJUMI CEĻU SATIKSMES LIKUMĀ

Stājas spēkā: 20.04.2021.

[PIEEJAMS ŠEIT](#)

- ▶ Definēts jēdziena “elektroskūteris” skaidrojums, nosakot, ka tas ir ar elektromotoru aprīkots transportlīdzeklis, kura konstrukcijā paredzētais maksimālais ātrums nepārsniedz 25 kilometrus stundā, kuram nav pedāļu un kurš paredzēts vienam cilvēkam un aprīkots ar stūri vai roku atbalstu.
- ▶ Turpmāk velosipēda vadītāja apliecība būtu nepieciešama personām vecumā no 10 līdz 17 gadiem. Noteikts, ka ar elektroskrejriteni personas, kas jaunākas par 14 gadu vecumu, nedrīkst braukt, savukārt līdz 18 gadu vecumam personai būtu jābūt iegūtām velosipēda vai jebkuras kategorijas transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām.
- ▶ Noteikts, ka ar transportlīdzekļu vadītāju apmācību ir tiesības nodarboties komersantam vai izglītības iestādei, kuras darbību reglamentējošajā dokumentā (statūtos) ir paredzēta attiecīgā apmācības programma.
- ▶ Likums papildināts ar jauniem skaidrojumiem, ko nozīmē agresīva braukšana, nosakot naudas sodu no četrpadsmit līdz piecdesmit sešām naudas soda vienībām.

GROZĪJUMI CIVILPROCESA LIKUMĀ

Stājas spēkā: 20.04.2021.

[PIEEJAMS ŠEIT](#)

- ▶ Ar grozījumiem ieviests vispārīgs un uz visiem civiltiesiskajiem strīdiem attiecināms pagaidu aizsardzības regulējums, tādējādi radot priekšnoteikumus efektīvākai personas tiesību aizsardzībai tiesā.
- ▶ Līdz ar jauno regulējumu pagaidu aizsardzība iezīmēs dalījumu divos apakšveidos: pagaidu aizsardzība, kas būs piemērojama visu nozaru prasības kārtības lietām - vispārējā pagaidu aizsardzība -, un pagaidu aizsardzība, kas būs piemērojama atsevišķu tiesību nozaru prasības kārtības lietām - speciālā pagaidu aizsardzība.
- ▶ Pagaidu aizsardzību varēs piemērot gan pirms prasības celšanas, gan izskatot lietu pēc būtības.

NORIS DARBS PIE DIGITĀLĀ ZAĻĀ SERTIFIKĀTA IEVIEŠANAS

- ▶ Līdz jūnijam vidum plānots ieviest Digitālo zaļo sertifikātu.
- ▶ Tā mērķis - sekmēt drošu brīvu pārvietošanos ES Covid-19 pandēmijas laikā.
- ▶ Tas ietvers trīs veidu sertifikātus:
 - ▶ vakcinācijas sertifikātu, kas apliecina, ka persona ir vakcinēta pret Covid-19;
 - ▶ testēšanas sertifikātu, kurā norādīts sertifikāta turētāja saņemtais rezultāts un datums, kurā veikts Covid-19 tests;
 - ▶ pārslimošanas sertifikātu, kas apliecina, ka persona ir pārslimojusi SARS-CoV-2 infekciju.

CITAS AKTUALITĀTES

- ▶ Senāts lietā SKC-132/2021 atzina, ka starpnieka pakalpojuma sniedzējam ir pienākums efektīvi novērst personas tiesību aizskārumu, kas tiek nodarīts ar tīmekļvietnē publiskoto informāciju, ja viņam kļūst zināms par šādu faktu. Tātad, tiklīdz saņemts paziņojums par publiskotās informācijas prettiesisko raksturu, starpnieka pakalpojuma sniedzējam nekavējoties jāveic darbības, lai dzēstu uzglabāto informāciju vai liegtu piekļuvi tai. Norādīts, ka, ja domēna vārda lietotājs nevar ietekmēt tīmekļvietnes saturu, tad tiesa viņam var noteikt pienākumu liegt iespēju tīmekļvietnes turētājam izmantot attiecīgo domēna vārdu.
- ▶ Eiropas Savienības Tiesa atzinusi, ka izslēgtais pretendents var pārsūdzēt pasūtītāja lēmumu, ar kuru kāds no konkurentiem saņem iespēju piedalīties nākamajā kārtā vai saņem līguma slēgšanas tiesības, neatkarīgi no tā, kādā publiskā iepirkuma procedūras posmā šis lēmums tiek pieņemts.
- ▶ Valsts kanceleja publisko informatīvas vadlīnijas par attālināto darbu. [PIEEJAMS ŠEIT.](#)
- ▶ Jautājumā par dzīvojamo māju pārvaldīšanu lietā SKC-1/2021 Senāts atzina, ka gadījumā, kad pārvaldnieks ir pilnvarots pārstāvēt dzīvokļu īpašniekus (kopību) tiesā, šāds pilnvarojums nav traktējams tādējādi, ka pārvaldniekam iestājas atbildība par dzīvokļu īpašnieku saistībām, jo šāds pārstāvības veids negroza materiāltiesisko attiecību, kas vienmēr pastāv starp zemes lietotāju (nomnieku) un zemes īpašnieku.
- ▶ Lietā SKC-5/2021 Senāts norādīja, ka prasība par komunālo maksājumu parāda piedziņu ceļama pret dzīvokļu īpašniekiem, kuri šos pakalpojumus izmantojuši, bet nav par tiem samaksājuši. No dzīvokļu īpašnieku kopības ir piedzenamas tikai tās summas, kas jāatlīdzina par saņemtajiem pakalpojumiem visu dzīvokļu īpašnieku kopīgajām vajadzībām.